

INTER VIVO KAJ MORTO

Ekzistas pruvoj, ke kiam la homa cerbo ĉesas funkcii, ĝia pensado plu estas kaj transdaŭras konscio de si mem, de la propra ekzisto.

Ekzistas pruvitaj faktoj de travivaĵoj mistikaj, spiritaj eĉ religiaj el stato, kiam la homa cerbo ne funkciis kaj la korpo estis en stato de klinika morto. Atestado de la homoj, kiuj transvivis klinikan morton, konfirmas kiel erara estas asertado de ateistoj, ke la homa menso, konscienco kaj konsciigo de propra ekzisto estas nura rezulto de elektrokemiaj procesoj, kiuj okazas en la cerbo kaj en momento de la morto ili ĉesas ekzisti. Materiistoj opinias homojn kiel biologiajn aŭtomatojn aŭ kiel „pupojn el karno“, kiuj estas kontrolitaj pere de neŭronoj kaj genoj. Absoluta rifuzo de ekzisto de spirita realeco fare de ateistoj ne staras sur pruvitaj faktoj, sed sur naiva kredo je materialisma dogmo, ke ekzistas nur la mondo materia. Se la ateistoj havus veron kaj ekzistus nenia homa animo vivanta post la morto de la korpo, la travivaĵoj de la homoj el dislimo de la vivo kaj la morto verdire ne estus eblaj.

Libro *Immortality, the Other Side of Death* prezentas dokumentitajn kazojn de tiuj personoj, kiuj transvivis klinikan morton. Inter ili estas gravega atesto de blindulo, kiun trafis tragika akcidento; post kiam li denove revenis en la vivon, li priskribis tutdetale siajn travivaĵojn – kiel li forlasis sian korpon kaj vidis ĝin per „okuloj“ de sia animo dum reviviĝado. Verecon de liaj informoj konfirmis sanitara laborularo kaj vidatestantoj. Se la tuta funkcio de la cerbo estus nura produkto de materiaj signaloj elektrokemiaj, la blindulo kapablus nenion vidi.

Ekzistas ankaŭ pluaj raportoj de blinduloj ekde la naskiĝo, kiuj en stato ekster propra korpo observis kaj poste priskribis procedon de reviviĝado kun tiaj detalaĵoj, kiel estas koloro de vestaĵoj aŭ formo de biĵuterio de la sanitara laborularo. Ekde naskiĝo blinda 45-jara Vicki Umipeg tre detale rakontis pri tio, kion ŝi vidis, kiam ŝi troviĝis ekster sia korpo.

Pri kio argumentas kazoj de la homoj, ĉe kiuj okazis kompleta malapero de cerbaj signaloj (kio signifas, ke ilia cerbo ĉesas funkcii), kaj malgraŭ tio tiuj homoj vidis kaj memoris eĉ plej detalaĵojn de revivigado de la propraj korpoj? Tiuj faktoj pruvas, ke persona „mio“ kune kun konscio de la homo ne estas dependanta de la cerbo kaj estas plu ekzistanta eĉ post la morto.

Gary R. Habermas kaj J. P. Moreland priskribas kazon de virino, kiun kuracisto deklaris mortan. Kial oni ŝin post tri kaj duono de horoj post eldono de mortatesto forveturigis en kadavrodeponejon, la virino subite reviviĝis, rektiĝis kaj forĵetis littukon, kiu malkovris ŝian korpon. Kiel poste montriĝis, ŝi memoris ĉion el la tempo, kiel ŝia korpo kaj cerbo estis en stato de klinika morto. Ŝi rakontis, ke dum provo pri la reviviĝo ŝi troviĝis super sia korpo kaj ĉion ŝi klare vidis kaj aŭdis. Detale ŝi priskribis procedon de reanimado. Tiu ĉi kazo estis detale reviziita fare de kuracistoj kaj hospitala laborularo. Kun granda miro ili konfirmis, ke la raporto de pacientino tute estas konfoma al la vero.

En la jaro 1991 al 35-jara usona kantistino Pam Reynolds oni diagnozis grandan cerbotumoron. Estis necesa operacio, kiun faris neŭrokirurgo R. Spetzler en Barrow-a neŭrologia instituto en Phoenix. Antaŭ operacio li uzis hipotermian ĉesigon de sangcirkulo per korpmaalvarmigo de la kantistino je 15,5 de Celsia grado. Kiam ŝia koro haltis kaj elektroencefalografia registraĵo de cerbaj impulsoj montris tutan halton de cerbaktivado, komencis kirurgo malfermi ŝian kranion per kirurgia segilo. Tiam – kiel pli poste la kantistino sciigis – ŝi forlasis korpon kaj klare ŝi vidis kaj aŭdis, kio dum operacio okazis. Ŝia priskribo similis kaj tiel koincidis kun tio, kio fakte okazis, ke per tio ŝi mirigis neŭrokirurgon kaj sanitaran laboru-

laron. S-ino Reynolds spertis translokiĝadon direkten al mistera lumo pere de io, kio memorigas kvazaŭ misteran tunelon. Kiam ŝi superis ĝin, ŝi troviĝis en agrabla lumo kaj varmo de Dia graco, atendis ŝin tie mortintaj geparencoj kaj geamikoj. Tiu nekredebla travivaĵo finiĝis, kiam ŝin ŝia mortinta onklo akompanis, por ke ŝi denove kuniĝu kun sia korpo, kiu kuŝis sur operacia tablo. Tio ĉio okazadis en stato de klinika morto, kiam estis s-ino Reynolds sub konstanta kuracista observado. Ĉesis ĉiuj vivagoj de ŝia korpo, finiĝis funkcio de cerbo kaj kortekso montris nenion aktivadon.

La kazo de la kantistino Reynolds kaj multaj pluaj raportoj de la homoj, kiuj transvivis klinikan morton, atentigas pri fakto, ke eĉ se cerbaj funkcioj estingiĝas, tamen plu funkcias spirita homa menso. Post forlaso de korpo havas la homa animo, alivorte persona homa „mio“, konscion kaj estas el alia perspektivo atestanto de surtera okazo, travivas veron pri la vivo post la morto, pri mistero de ĉielo, purgatorio kaj infero.

Usona kuracisto pri internaj malsanoj van Lommel komencis en 80-aj jaroj kolekti de siaj pacientoj informojn, kiuj koncernis travivaĵojn el dislimo de la vivo kaj la morto. Li interparolis kun 344 homoj, kiuj post infarkto transvivis klinikan morton. Tiuj interparoloj realiĝis unu semajnon post ĉiu travivaĵo.

El materialisma vidpunkto personulo en stato de klinika morto nenion travivas. Sed 18 % de esploritaj personoj tiajn travivaĵojn memorfiksis kaj eldiris ilin (komp. Denyse O'Leary, Mario Beauregard, *Duchowy mózg*, Wydawnictwo WAM, 2011, p. 247).

Kompreneble, ke tiuj personuloj havis grandegajn problemojn siajn travivaĵojn el dislimo de la vivo kaj la morto priskribi, ĉar ili estadis en realeco, kiun la homa lingvo ne sukcesas adekvate priskribi.

Van Lommel asertas, ke tiuj travivaĵoj havas kvar komunajn karakterojn:

1. Estadon ekster korpo kaj klaran konscion de sia propra „mio“.

2. Supervidon de okazintaĵoj el la tuta vivo, dum kiu estas klare videbla, kiel bonaj agoj kaj pensado profundigas kaj kreas amoplenan rilaton kun Dio kaj aliaj homoj. Male malbonagoj kaj pensoj influas detruige, pereigas amligojn al Dio kaj al aliaj homoj kaj estas kaŭzo de sufero. Tiam la homo komencas plene konsciiĝi konsekvencojn de sia bona aŭ malbona agado en rilato al si mem, al aliaj homoj kaj al Dio. Ĉiu maljustaĵo kaj doloro kaŭzita al aliulo estas samtempe maljustaĵo kaŭzita al ĝia kreinto.

3. Renkonton kun mortintaj geparencoj kaj geamikoj, kiuj estas tuj ekkonitaj. Interkomunikado kun ili okazas senpere per interŝanĝo de pensoj.

4. Ĉe plejmulto de homoj, kiuj trairis tiujn travivaĵojn, la korpa morto ĉesis veki timegon, kaj ilia reveno en korpon, al kiu ili ricevis ordonon aŭ de mistera Estulo el Lumo, aŭ de siaj mortintaj geparencoj, okazadis malvolonte (komp. *Duchowy mózg*, p. 248).

Eldiraĵoj de pacientoj, kiuj transvivis klinikan morton kaj memorfiksis travivaĵojn el tuŝlimo de morto, montras al fakto, ke plejmulto el ili trairis tra decidiga interna ŝanĝo. Ekzisto de Dio iĝis por ili la plej grava vero; ili estas konvinkitaj pri ekzisto de ĉielo, infero kaj purgatorio. Ili konsciiĝas, ke surtera vivo estas unu kaj neripetebla. Ili ĉesis timi pro morto kaj sian vivon ili subiĝis al postuloj, kiujn ordonas Dio.

Lasta kriterio, helpe de kiu estas distingebla fidindeco de la travivaĵoj el dislimo de la vivo kaj la morto, estas instruo de Kristo. Se iuj ajn vidpunktoj en tiuj raportoj ne identiĝus kun evangelio, tio signifus, ke ĉi tie ion submetas malbona spirito. Estas necese memori, ke satano havas kapablon hipokriti kaj montradi sin kiel „anĝelo de lumo“ celante la homojn tenti al forlogo de Jesuo Kristo, kiu en pleneco revelaciis veron pri Dio, pri lasta vojo de homo, pri mistera juĝo en momento de morto, pri ĉielo, purgatorio kaj infero. La verdira Dio, kiu iĝis vera Dio en Jesuo Kristo, surprenis konsekvencojn de pekoj de ĉiuj homoj, travivis homan morton;

resurektis, superis morton kaj elaĉetis ĉiujn pekojn. Tiamaniere Li donis al ĉiuj homoj eblecon de la savo, partoprenon en sia lasta venko kontraŭ satano, peko kaj morto. Nur en Jesuo Kristo ekzistas ebleco trovi respondon al ĉiuj demandoj koncernantaj la lastajn aferojn de homo.

Juĝo en momento de morto

„Ŝajnis al mi, ke estis al mi prezentita tuta mia ĝisnuna vivo en versio de panorama tridimensia superrigardo, ĉiu evento estis ligita kun konscio de bono aŭ malbono, kun ekkompreno de kaŭzo kaj sekvaĵo. Ne nur ke mi ĉion perceptis el propra perspektivo, mi ankaŭ konis pensojn de ĉiuj personoj engaĝiĝintaj en tiu evento, kvazaŭ iliaj pensoj estus en mi. Tio signifas, ke mi observis ne nur tion, kion mi mem faris, sed ankaŭ mi ekkomprenis, kiel tio influigis aliulojn“ – tio estas fragmento de eldiraĵo de viro, kiu post infarkto transvivis klinikan morton (komp. *Duchowy mógz*, p. 247).

Estas necese memori tion, ke homoj, transvivintaj klinikan morton, ne travivis realan morton, ili nur alproksimiĝis al ĝia limo, kaj tial en iliaj eldiraĵoj oni povas trovi nur iujn ekbrilojn de vero pri tiu fakto. La tuta teologia vero pri la morto kaj la vivo eterna troviĝas nur en la Sankta Skribo kaj instruo de la katolika eklezio.

El la Sankta Skribo ni scias, ke en momento de morto „ni ĉiuj devas elmontriĝi antaŭ la tribunala seĝo de Kristo, por ke ĉiu ricevu tion, kion li faris en la korpo, laŭ siaj faritaĵoj, ĉu bonaj aŭ malbonaj“ (2 Kor 5,10). Tiam okazos juĝo: „... estas dekretite por homoj unufoje morti, kaj post tio juĝo.“ (Heb 9,27) Jesuo Kristo montras el tio ĝi konsistos: „Kaj jen estas la juĝo: ke la lumo venis en la mondon, kaj la homoj amis la mallumon pli ol la lumon, ĉar iliaj faroj estis malbonaj. Ĉar ĉiu, kiu faradas malbonon, malamas la lumon, kaj ne venas al la lumo, por ke liaj faroj ne estu malaprobataj. Sed tiu, kiu faras la veron, venas al la lumo, por ke liaj faroj estu montrataj, ke ili estas faritaj en Dio.“ (Joh 3,19-21)

Jan van Eyck, Lasta juĝo, gravuraĵo (1420-1425)

Ununura kriterio, laŭ kiu nin Jesuo Kristo en momento de la morto juĝos, estas amo. Jesuo emfaze konfirmas, ke la homoj, kiuj dum la surtera vivo faradis malbonon, „ekamis la mallumon“, „malamas la lumon“. Tio signifas, ke ili malamas Dion – alivorte rifuzos donacon de la savo, kiun al ili Jesuo proponas. Dum tiuj, kiuj iris la surteran vivon laŭ vojo de Diaj ordonoj kaj „plenumadis pretendojn de la vero“, „alproksimiĝis al la lumo“, alivorte akceptos donacon de la savo, kiun al ili Dio donacis. Tiel do la Savinto dum la juĝo lasas la decidon al la homo: „Antaŭ la homo estas kaj la vivo kaj la morto kaj estos al li donite, kion li elektos.“ (Sir 15,17) Tiun la plej gravan vivdecidon en la momento de la morto influigas la paso de la tuta surtera vivo: „Ĉion, kion oni semas, tion ankaŭ li rikoltos. Ĉar kiu semas por sia karno, el la karno tiu rikoltos putradon; sed kiu semas por la Spirito, el la Spirito tiu rikoltos eternan vivon.“ (Gal 6,7-8)

En la momento de la morto en ĉiu homo finiĝas procedo, kiu dum la tuta vivo okazis – kreado de la homeco, maturiĝo en libereco kaj la amo. Ĉiu konscia kaj libervola strebado pri la vero, malfacilaĵoj de la kredo kaj la preĝoj, lukto kontraŭ propra egoismo kaj propraj pekoj – ĉi ĉio malfermas la homon por efikado de Dia Spirito, kiu en li kreas kaj disvolvas liberecon, kapablan por heroeca amo. Aliflanke ĉiu peko, ĉiu neglekto de bono kaj orientiĝo laŭ logiko de egoismo la homon sklavigas kaj fermas antaŭ Dia efikado, deformas lian homecon kaj pereigas lian kapablon de la amo. Malemo por konvertiĝo kaj obstino en la peko povas tiel la homon detrui, ke li absolute egoistiĝos, kiu la lumon de la graco kaj vero komencos malami kaj kiu „amos“ sin per la amo transformita ĝis malamo al Dio.

La surtera vivo do estas por ĉiu homo la tempo de neripetbla kaj definitiva maturiĝado al eterna amo en la ĉielo, aŭ la tempo de degenerado kaj direktado al absoluta egoismo kaj la eterna pereco. Kiam en la momento de la morto, dum la persona juĝo la homo ekstaras antaŭ Kristo vid-al-vide,

tiam – kiam li ekvidos verece tutan sian surteran vivadon – devos akcepti sian lastan decidon por Kristo, aŭ kontraŭ Li. Tiu ĉi decido estos realigo de la vero pri la homo – do pri tio, kiel formadis lia libereco en periodo de la surtera vivo. En la momento de la juĝo, kiam la homo ekkonas tutan plenecon de la amo de Kristo, akceptas ĉiu homo lastan decidon, ĉu li ĝin akceptos, aŭ rifuzos. „Jes“ dirita al Kristo iĝos ĉielo aŭ purgatorio, dum rifuzo de lia amo iĝos infero.

Post la morto ekzistas neniam ebleco de reveno al surtera vivo. La homo vivas surtere nur unufoje. Dio avertas: „Ne forgesu, ke la vojo reen ne ekzistas...“ (Sir 38,21a) La ideo pri reenarkiĝo do estas submetita mensogo de satano.

Se en la momento de la morto la mortanto havos almenaŭ minimuman bedaŭron pro siaj pekoj kaj sin malfermos al amo de Kristo, tial tiu ĉi homo estos savita. La Sankta Skribo diras, ke li mem saviĝos, tamen per traŭma trajto (1 Kor 3,15). Tiu fajro montras al sufero, kiu lin atendas en purgatorio pro la pekoj faritaj dum la surtera vivo, kies konsekvencoj kaŭzas suferadon al la homoj surtere vivantaj. La homo simple dirite devas maturiĝi al unuiĝo en la amo kun Triunua Dio, kaj tial li mem sopiras pri tiu ĉi ofte doloriga procedo de purigo kaj maturiĝo en la purgatorio.

En momento de la morto ricevos ĉiu homo tion, pri kio li sopiris; kaj la homo soporos laŭ tio, kio li estis dum la surtera vivo: „Malantaŭ la mistera mortpordego sin trajtas eterneco de edziĝo en kuneco kun Dio aŭ puno en malproksimeco de Li.“ (s-ta Johano Paŭlo la Dua, *Reconciliatio et paenitentia*, 26)

Kial ne ĉiuj estos savitaj? Tial, ĉar ne ĉiuj tion volos. Graco, kiu estas senpaga, savos nur tiujn, kiuj pri la savo sopiros, kaj tiujn, kiuj tion ne volis, ne savos.“ (s-ta Johano Chryzostom, *Homilio pri temo de Letero al Romanoj*, XVIII, 5) ■

Sac. Mieczysław Piotrowski TChr
El Miłujcie się! 4/2013